

MINISTERUL
MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY
OF LABOUR AND SOCIAL PROTECTION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

INSPECTORATUL SOCIAL DE STAT

STATE SOCIAL INSPECTORATE

MD-2028, Chișinău, șos. Hîncești, 53, bloc „B”, et. 6
Tel. +37322999239; Fax. +37322999238
e-mail: office@iss.gov.md
web: www.iss.gov.md

53 Hincesti Avenue, block "B", 6th floor, MD-2028, Chisinau
phone: +37322999239; Fax. +37322999238
e-mail: office@iss.gov.md
web: www.iss.gov.md

03.09.2024 nr. 05/627

RAPORT DE CONTROL PLANIFICAT

**privind modul de aplicare corectă și unitară a legilor și a
altor acte normative care reglementează acordarea ajutorului social și
ajutorului pentru perioada rece a anului de către Structura Teritorială de
Asistență Socială Șoldănești din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență
Socială Centru-Est**

I. Profilul misiunii de control

1. Entitatea controlată

Denumirea structurii teritoriale de asistență socială	Structura teritorială de asistență socială din raional Șoldănești
Adresa și date de contact (telefon, E - mail)	or. Șoldănești, str. Păcii, nr. 13; Tel.: (0272) 259 04; (0272) 253 03; stas.soldanesti@siaas.gov.md

2. Echipa Inspectoratului Social de Stat

Șefa Direcției Inspecția Prestațiilor de Asistență Socială	Alina Dașcov
Inspector principal	Violina Rusu
Inspector principal	Elena Pleșco
Inspector principal	Maxim Tabacari
Inspector superior	Diana Andrușceac

3. Persoane responsabile

	Prenume	Nume
Șefa STAS Șoldănești	Victoria	Prisacari
Specialistă principală serviciul prestații sociale	Dina	Tulbea

4. Principalele caracteristici ale controlului

A. Perioada efectuării controlului	Început	20.03.2024
	Sfârșit	26.07.2024

B. Perioada de control	01.01.2021 – 31.03.2024
------------------------	-------------------------

C. Temeiul controlului	Controlul planificat asupra modului de aplicare corectă și unitară a cadrului legal - normativ privind acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece anului	X
	Control inopinat în urma unei sesizări/ plângeri/ altei informații relevante despre un incident sau eveniment semnificativ	
	Altele:	

II. Prezentare generală

Misiunea de control privind modul de aplicare corectă și unitară a legilor și a altor acte normative care reglementează stabilirea și acordarea prestațiilor sociale de către Structura teritorială de asistență socială Șoldănești (în continuare STAS Șoldănești), s-a realizat în temeiul ordinelor directoarei Inspectoratului Social de Stat și în conformitate cu Planul de activitate al Inspectoratului Social de Stat pentru anul 2024, având stabilite următoarele obiective:

- *evaluarea* conformității modului de acceptare, examinare și procesare a cererilor solicitanților de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului de către asistenții sociali din cadrul STAS Șoldănești;
- *stabilirea cazurilor de fraudă și eroare* în procesul de acordare și plată a prestațiilor sociale, ca rezultat al declarării unor informații eronate de către beneficiari, precum și al neexercitării corespunzătoare a atribuțiilor funcționale de către angajații STAS Șoldănești;
- *identificarea soluțiilor* de remediere a deficiențelor constatate în procesul de stabilire și plată a prestațiilor sociale prin înaintarea recomandărilor de control;
- *verificarea* modului de implementare a prevederilor actelor normative în procesul de înregistrare/evidență/scoatere din evidență a șomerilor înregistrați la SOFM Șoldănești;
- *stabilirea corectitudinii aplicării prevederilor legale* privind antrenarea șomerilor beneficiari de prestații sociale în activități de interes comunitar.

Baza legală de reglementare

Verificarea modului de stabilire și acordare a prestațiilor sociale de către STAS Șoldănești, s-a desfășurat în conformitate cu:

- Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008;
- Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Social de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 802 din 28.10.2011;
- Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1167 din 16.10.2008 (în continuare **Regulament**);
- Ordinul Ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 208 din 22 decembrie 2015 „Cu privire la aprobarea standardelor de prestare a serviciilor pentru structurile teritoriale de asistență socială, Ghidurilor și Metodologiei pentru implementarea standardelor de prestarea serviciilor de către structurile teritoriale de asistență socială”.
- Standardele de inspecție, aprobate prin Ordinul șefului Inspecției Sociale nr. 122 din 29 decembrie 2017;
- Instrucțiunea-cadru referitor la implementarea Acordului de cooperare în cadrul Programului de ajutor social anexat la Ordinul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 816/1 din 28.06.2018.

Sfera de abordare a controlului. Proceduri și tehnici de colectare a probelor de control

Subiecții controlului, au fost selectați în conformitate cu prevederile *Legii cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008*, art. 5, lit. c), e), f) și ale *Hotărârii Guvernului nr.1167 din 16.10.2008*, pct. 3, lit. c), e), f), g), h), vizând în mod special: familiile care au în componență membri cu statut de eligibilitate:

- a) șomeri;
- b) persoană, care îngrijește un membru/membri ai familiei, conform concluziei medicale a IMSP;
- c) persoană, care realizează venituri provenite din salarizare;
- d) persoană, care desfășoară o activitate de antreprenoriat;
- e) persoană, care realizează venituri provenite din activități legate de folosirea terenurilor agricole.

În cadrul misiunii de control au fost supuse verificării 295 de cereri pentru acordarea ajutorului social depuse în perioada ianuarie 2021 – martie 2024 de către familiile care includ în componență membri apti de muncă, din 20 localități/primării ale raionului Șoldănești, după cum urmează:

1. or. Șoldănești – 20 cereri;
2. com. Cotiujenii Mari – 8 cereri;
3. com. Salcia – 12 cereri;
4. com. Climăuții de Jos – 14 cereri;
5. com. Alcedar – 4 cereri;
6. com. Dobrușa – 5 cereri;
7. com. Vadul-Rașcov – 8 cereri;
8. s. Răspopeni – 66 cereri;
9. s. Chipeșca – 13 cereri;
10. s. Mihuleni – 3 cereri;
11. s. Găuzeni – 3 cereri;
12. s. Șestaci – 10 cereri;
13. s. Olișcani – 33 cereri;
14. s. Cușmirca – 31 cereri;
15. s. Glinjeni – 7 cereri;
16. s. Cobîlea – 33 cereri;
17. s. Poiana – 12 cereri;
18. s. Pohoarna – 2 cereri;
19. s. Sămășcani – 3 cereri;
20. s. Părcani – 8 cereri.

În procesul de control s-au utilizat metodele și tehnicile de colectare a probelor de control reglementate de „*Manualul operațional privind inspectarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului*” aprobat prin ordinul șefului Inspecției Sociale nr. 113 A din 29 octombrie 2018, după cum urmează:

Analiza documentelor:

- Solicitarea informației de la angajatori cu privire la mărimea salariului net obținut - pentru 41 persoane;
- Solicitarea informației de la autoritățile publice locale de nivelul I cu privire la deținerea terenurilor agricole - pentru 651 persoane;
- Solicitarea informației de la STAS Șoldănești cu privire la compensația pentru serviciile de transport obținută - pentru 137 beneficiari;
- Solicitarea informației de la instituțiile de învățământ privind tipul de studii, precum și după caz mărimea bursei de studii obținute de membrii familiei beneficiare de ajutor social declarați cu statutul ocupațional „elev/student” – pentru 28 elevi/studenti;
- Solicitarea informației de la Secția ocuparea forței de muncă Șoldănești (în continuare SOFM Șoldănești) cu privire la aflarea la evidență a șomerilor – pentru 30 cetățeni;
- Solicitarea informației de la STAS Șoldănești cu privire la conclucrarea cu APL în vederea încadrării persoanelor cu statutul ocupațional „șomer” în activitățile de interes comunitar.

Confirmarea:

- efectuarea vizitelor la domiciliul a 107 familii beneficiare de prestații sociale, fiind verificată corectitudinea datelor declarate în cerere, inclusiv - componența familiei; bunăstarea familiei (*obiectele durabile și utilitățile deținute*), precum și modificările intervenite pe parcurs;
- compararea datelor declarate de către beneficiarii de prestații sociale referitor la membrii familiei plecați peste hotare cu datele oferite de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră;
- compararea datelor declarate în cererea pentru acordarea ajutorului social prin interceptarea din SIAAS a datelor privind aflarea la evidența ANOFM a șomerilor/ membri ai familiilor beneficiare de AS/APRA incluși în eșantionul de control;
- verificarea datelor declarate în cererea pentru acordarea ajutorului social prin interceptarea din SIAAS a datelor privind terenurile agricole deținute de către membrii familiilor beneficiare de AS/APRA incluși în eșantionul de control;
- confirmarea prin interceptarea din SIAAS a statutului de salariat declarat de către membrii familiilor beneficiare de AS/ APRA incluși în eșantionul de control;
- verificarea registrelor de înregistrare a cererilor de acordare a ajutorului social, precum și a altor registre aflate la evidența asistenților sociali comunitari privind acordarea ajutorului social și/ sau ajutorului pentru perioada rece a anului;
- verificarea registrelor de evidență și altor acte privind antrenarea șomerilor în activități de interes comunitar.

III. Constatări, concluzii și recomandări

Verificările efectuate în cadrul prezentei misiuni de control relevă că procesul de stabilire și plată a prestațiilor sociale nu a corespuns rigorilor de legalitate, fapt cauzat în mare parte de lipsa responsabilității unor beneficiari care au indicat în cereri date incorecte sau nu au declarat modificările intervenite în informația declarată inițial, cât și de exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor din partea angajaților STAS Șoldănești. În consecință, acestea au dus atât la acordarea ilegală din contul mijloacelor bugetului de stat a prestațiilor sociale în sumă totală de 1 955 805,00 lei, ceea ce constituie 34,41 % din suma totală verificată care constituie 5 683 278,00 lei, cât și la stabilirea și acordarea ajutorului social pentru unii beneficiari în cuantum mai mic cu 58 184,00 lei.

n/o	Localitatea/ primăria	Cereri controlate	Total cereri cu încălcări	Cereri cu nereguli cu impact financiar	Suma supusa procedurilor de control	Suma achitată nejustificat	Suma neacordată	Valoarea totală a neregulilor	Suma spre restituire	% plăților achitate ilegal (din suma totală verificată)	% sumei înaintate spre restituire (din suma achitată nejustificat)
1	or. Șoldănești	20	18	16	429091	183951	0	183951	173396	42,87%	94,26%
2	com. Cotiușeni Mari	8	8	4	156950	8089	-6698	1391	5201	5,15%	64,30%
3	com. Salcia	12	7	5	422338	19943	0	19943	17483	4,72%	87,66%
4	com. Climăuții de Jos	14	14	12	190604	54109	-91	54018	54109	28,39%	100,00%
5	com. Alcedar	4	3	1	41040	500	0	500	0	1,22%	0,00%
6	com. Dobrușa	5	3	3	78753	7265	-110	7155	1000	9,23%	13,76%
7	com. Vadul- Rașcov	8	7	2	177323	7357	-2202	5155	7357	4,15%	100,00%
8	s. Râșpopeni	66	64	61	1236153	590152	-17790	572362	578602	47,74%	98,04%
9	s. Chișeșca	13	13	11	150687	48848	-358	48490	48241	32,42%	98,76%
10	s. Mihuleni	3	3	3	74430	20756	0	20756	17521	27,89%	84,41%
11	s. Găuzeni	3	3	3	40217	21089	-1165	19924	18372	52,44%	87,12%
12	s. Șestaci	10	5	5	149008	81849	-357	81492	81639	54,93%	99,74%
13	s. Olișcani	33	33	30	555434	155147	-2610	152537	126306	27,93%	81,41%
14	s. Cușmirca	31	31	26	787811	264982	-9869	255113	240353	33,64%	90,71%
15	s. Glinjeni	7	7	5	165076	47990	0	47990	47990	29,07%	100,00%
16	s. Cobîlea	33	32	30	757418	351791	-14003	337788	343566	46,45%	97,66%
17	s. Poiana	12	12	12	55194	49543	-31	49512	49512	89,76%	99,94%
18	s. Pohoarna	2	2	1	14641	0	-2900	-2900	0	0,00%	0,00%
19	s. Sămășcani	3	2	2	35422	4910	0	4910	3000	13,86%	61,10%
20	s. Părcani	8	8	8	165688	37534	0	37534	37534	22,65%	100,00%
TOTAL		295	275	240	5683278	1955805	-58184	1897621	1851182	34,41%	94,65%

Tabel nr. 1: Ponderea plăților achitate nejustificat și a sumelor înaintate spre restituire pe localitățile supuse controlului din r-nul Șoldănești

Analiza prezentată în tabelul de mai sus denotă că rata de depistare a cererilor cu iregularități din numărul total al cererilor verificate constituie **93,2%** (*din cele 295 cereri verificate, 275 cereri verificate conțin cel puțin o iregularitate*), dintre care ponderea cererilor constatate cu iregularități generatoare de plăți necuvenite a constituit **87,2%**.

Analiza cazurilor de iregularități depistate în procesul de inspectare a celor 295 cereri de ajutor social denotă existența, în medie a 1-3 nereguli per cerere, în total fiind depistate **746** cazuri de iregularități, dintre care 311 cazuri de nereguli care au generat achitarea unor plăți necuvenite.

În susținerea celor invocate se exemplifică următoarele deficiențe:

1. Nereguli constatate în procesul de stabilire și acordare a prestațiilor sociale:

➤ Acordarea dreptului la prestații sociale în lipsa statutului ocupațional

Ca urmare a verificărilor efectuate, au fost constatate **22 cazuri**¹ (*s. Răspopeni – 7, s. Șestaci – 2, s. Cușmirca – 1, s. Cobîlea – 5, s. Poiana – 7*), în care la depunerea cererii pentru acordarea ajutorului social au fost declarate date eronate referitor la statutul ocupațional deținut de către membrii familiilor solicitante de prestații sociale.

Astfel, într-un caz, echipa de control a constatat că, solicitanta la depunerea cererii nu se încadra în statutul ocupațional declarat „*îngrijește de membrul familiei care, din motive de sănătate, necesită îngrijire din partea unei terțe persoane*”, deoarece persoana care necesită îngrijire locuiește separat de familiei și nu face parte din componența familiei.

În altele **21 cazuri** familiile solicitante de prestații sociale au indicat în cerere date eronate referitor la statutul ocupațional a membrilor familiei: „*realizează venituri provenite din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților*”, deoarece potrivit probelor colectate în timpul controlului s-a constatat că, membrii familiei declarați cu statutul dat nu dețin în proprietate/ folosință teren agricol, fapt ce contravine **art. 16, alin. (2) din Legea nr. 133-XVI din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social** care prevede: „*Solicitantul este obligat să prezinte informații complete și veridice organului cu drept de stabilire a ajutorului social.*”.

Acordarea ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului în lipsa statutului ocupațional, a dus la achitarea nejustificată a sumei de **409 044,00 lei**.

➤ Nedeclararea modificărilor intervenite în statutul ocupațional

Urmare a verificărilor efectuate au fost constatate **13 cazuri**² (*com. Climăuții de Jos – 1, com. Alcedar – 1, com. Vadul-Raşcov – 1, s. Răspopeni – 2, s. Mihuleni – 1, s. Șestaci – 1, s. Cușmirca – 2, s. Glinjeni – 2, s. Cobîlea – 2*), în care familiile beneficiare de prestații sociale nu au declarat modificările intervenite în statutul ocupațional a membrilor familiei, care pe parcursul perioadei de plată au pierdut statutul ocupațional declarat în cerere, fapt ce contravine **pct. 41 din Regulament**, care prevede: „*Solicitantul ajutorului social are obligația să comunice în scris reprezentantului direcției/secției asistență socială și protecție a familiei orice modificare intervenită în informația declarată inițial în cererea de acordare a ajutorului social, în termen de 10 zile de la data la care a intervenit modificarea.*”.

¹ Anexă, Tabel nr. 1: Declararea eronată a statutului ocupațional

² Anexă, Tabel nr. 2: Nedeclararea modificărilor intervenite în statutul ocupațional

Nedeclararea modificărilor intervenite în statutul ocupațional, pentru 10 cazuri a dus la achitarea nejustificată a ajutorului social în mărime de **127 741,00 lei**.

➤ **Declararea eronată/ nedeclararea modificărilor intervenite în venitul familiei**

1. *Declararea eronată a venitului obținut din salarizare*

În urma verificărilor efectuate au fost constatate **10 cazuri**³ (or. *Șoldănești – 1, s. Râspopeni – 1, s. Găuzeni – 2, s. Șestaci – 2, s. Olișcani – 2, s. Poiana – 2,*) în care informația prezentată de către solicitant la depunerea cererilor pentru acordarea ajutorului social, cât și pe parcursul perioadei de plată conțin date eronate sau incomplete privind mărimea venitului obținut din salarizare. Astfel:

- În **7 cazuri** la cererile pentru acordarea ajutorului social au fost anexate certificate de salariu de la locul de muncă în care angajatorii au indicat date eronate referitor la mărimea salariilor obținute de membrii familiilor beneficiare de prestații sociale. Prezentarea certificatelor cu date eronate referitor la venitul obținut din salarizare pentru un caz a dus la stabilirea ajutorului social în cuantum mai mic cu **1005,00 lei**, iar pentru 4 cazuri a dus la achitarea nejustificată a ajutorului social în sumă de **8261,00 lei**.
- În **3 cazuri**, la depunerea cererilor pentru acordarea ajutorului social, au fost prezentate certificate care nu reflectă informația privind mărimea salariului net, fiind indicat doar salariul brut, fapt ce contravine prevederilor **pct. 7 lit. b)** din **Regulament**, care stipulează: "*Solicitantul prezintă actul de identitate (permisul de ședere/buletinul de identitate pentru apatrizi, eliberat de autoritățile competente, în cazul străinilor specificați la art. 2 alin. (1) al Legii nr. 274 din 27 decembrie 2011 privind integrarea străinilor în Republica Moldova) și copia acestuia, certificatul privind componența familiei și, după caz, următoarele acte confirmative: ... b) certificatul de salariu de la locul de muncă, cu indicarea mărimumi salariului net. Certificatul trebuie să fie semnat de către persoana împuternicită de întreprindere sau de către întreprinzător și să conțină numărul și data eliberării...*".
Prezentarea datelor incomplete referitor la venitul obținut din salarizare a dus la calcularea eronată a venitului global mediu lunar al familiei, nefiind acordat ajutorul social în mărime deplină, în sumă de **241,00 lei**.

2. *Nedeclararea modificărilor intervenite în venitul obținut din salarizare*

Ca urmare a verificărilor efectuate, echipa de control a identificat **20 cazuri**⁴ (or. *Șoldănești – 4, com. Cotiujenii Mari – 1, s. Râspopeni – 6, s. Chipeșca – 1, s. Găuzeni – 1, s. Șestaci – 1, s. Olișcani – 3, s. Cușmirca – 1, s. Glinjeni – 1, s. Poiana – 1*) în care familiile beneficiare de ajutor social, nu au declarat modificările intervenite în venitul obținut din salarizare a membrilor angajați în câmpul muncii, fapt ce contravine **pct. 41** din **Regulament**.

Nedeclararea modificărilor intervenite în venitul obținut din salarizare pentru 10 cazuri a dus la achitarea nejustificată a ajutorului social în mărime de **40730,00 lei**, iar pentru 2 cazuri la stabilirea ajutorului social în mărime mai mică cu **1632,00 lei**.

³ Anexă, Tabel nr. 3 (3.1): Declararea eronată a venitului obținut din salarizare

⁴ Anexă, Tabel nr. 3 (3.2): Nedeclararea modificărilor intervenite în venitul obținut din salarizare

3. Nedeclararea tuturor veniturilor obținute de familia beneficiară de prestații sociale

Au fost constatate **11 cazuri**⁵ (com. Salcia – 2, s. Răspopeni – 2, s. Chipeșca – 1, s. Mihuleni – 2, s. Șestaci – 1, s. Cușmirca – 1, s. Cobîlea – 1, s. Sămășcani – 1) în care solicitanții de prestații sociale nu au declarat toate veniturile obținute de către membrii familiei, și anume:

- în **6 cazuri** nu au fost declarate veniturile obținute din salarizare de către membrii familiei;
- în **4 cazuri** nu au fost declarate veniturile obținute din bursa de studii de către membrii familiei declarați în cerere cu statut „copil/elev/student”;
- **într-un caz** solicitantul, declarat cu statut de „îngrijitor al copilului în vîrstă de pînă la 3 ani”, nu a declarat indemnizația pentru îngrijirea copilului obținută de membrul familiei (mama copilului) aflată peste hotare în perioada de plată.

Nedeclararea tuturor veniturilor obținute de familia beneficiară de prestații sociale, a dus la acordarea nejustificată a ajutorului social în mărime totală de **28013,00 lei**.

4. Declararea eronată a venitului obținut din bursa de studii

Ca urmare a verificărilor efectuate, echipa de control a identificat **7 cazuri**⁶ (com. Dobrușa – 1, s. Mihuleni – 1, s. Găuzeni – 1, s. Cobîlea – 4) în care la cererile pentru acordarea ajutorului social au fost anexate certificate privind mărimea bursei de studii obținută de membrii familiei beneficiare de prestații sociale care conțin date eronate.

Declararea eronată a venitului obținut din bursa de studii, pentru 5 cazuri a dus la achitarea nejustificată a ajutorului social în mărime de **610,00 lei**, iar pentru un caz la stabilirea ajutorului social în mărime mai mică cu **110,00 lei**.

5. Nedeclararea modificărilor intervenite în venitul obținut din bursa de studii

Ca urmare a verificărilor efectuate, echipa de control a identificat **10 cazuri**⁷ (or. Șoldănești – 1, com. Dobrușa – 1, s. Răspopeni – 2, s. Cușmirca – 1, s. Cobîlea – 5) în care beneficiarii de prestații sociale nu au declarat modificările intervenite în venitul obținut din bursa de studii, fapt ce contravine **pct. 41** din **Regulament**, care prevede: „Solicitantul ajutorului social are obligația să comunice în scris reprezentantului direcției/secției asistență socială și protecție a familiei orice modificare intervenită în informația declarată inițial în cererea de acordare a ajutorului social, în termen de 10 zile de la data la care a intervenit modificarea.”. Nedeclararea modificărilor intervenite în venitul obținut din bursa de studii, pentru 3 cazuri a dus la achitarea nejustificată a ajutorului social în mărime de **615,00 lei**, iar pentru 4 cazuri la stabilirea ajutorului social în mărime mai mică cu **8780,00 lei**.

6. Declararea eronată a venitului obținut din compensația pentru serviciile de transport/ nedeclararea modificărilor intervenite în prezentul venit

Au fost constatate **49 cazuri** în care la depunerea cererilor pentru acordarea ajutorului social solicitanții au declarat date eronate privind venitul obținut din compensația pentru serviciile de

⁵ Anexă, Tabel nr. 3 (3.3): Nedeclararea tuturor veniturilor obținute de familia beneficiară de prestații sociale

⁶ Anexă, Tabel nr. 3 (3.4): Declararea eronată a venitului obținut din bursa de studii

⁷ Anexă, Tabel nr. 3 (3.5): Nedeclararea modificărilor intervenite în venitul obținut din bursa de studii

transport sau pe parcursul perioadei de plată nu au declarat modificările intervenite în prezentul venit. De menționat că, începând cu luna ianuarie 2022, prin *Hotărârea Curții Constituționale Nr. 3 din 24.02.2022*, *Hotărârea Guvernului Nr. 368 din 08.06.2022 pentru modificarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a compensației pentru serviciile de transport, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1413/2016*, precum și *Circulara MMPS nr. 09/1986 din 15.06.2022*, au fost operate mai multe modificări în mărimea compensației pentru serviciile de transport. Având în vedere că STAS stabilește compensația pentru serviciile de transport, precum și gestionează informația privind plățile efectuate, atât asistentul social, cât și specialistul în administrarea ajutorului social a fost obligat să asigure corectitudinea acestor date. Astfel:

- **în 39 cazuri**⁸ (or. *Șoldănești – 5, com. Cotiujeii Mari – 1, com. Salcia – 1, com. Climăuții de Jos – 3, s. Răspopeni – 14, s. Chipeșca – 2, s. Olișcani – 4, s. Cușmirca – 5, s. Glinjeni – 2, s. Cobîlea – 2*) au fost declarate date eronate privind venitul obținut din compensația pentru serviciile de transport pentru ultimele 12 luni anterioare lunii înregistrării cererii;
- în **10 cazuri**⁹ (or. *Șoldănești – 1, com. Climăuții de Jos – 1, s. Răspopeni – 7, s. Olișcani – 1*) pe parcursul perioadei de plată beneficiarii nu au declarat modificările intervenite în cuantumul obținut din compensația pentru serviciile de transport, fapt ce contravine prevederilor *pct. 41 din Regulament*.

➤ **Prezentarea datelor eronate/ incomplete privind terenurile agricole deținute sau aflate în folosință**

1. *Eliberarea de către APL a certificatelor cu date eronate/incomplete privind suprafața terenurilor agricole deținute în proprietate/ folosință de către beneficiari*

Verificările efectuate relevă că, datele conținute în certificatele eliberate de către primăriile or. Șoldănești, com. Cotiujeii Mari, com. Salcia, com. Climăuții de Jos, com. Vadul-Rașcov, s. Chipeșca, s. Găuzeni, s. Șestaci, s. Olișcani, s. Cușmirca, s. Glinjeni și s. Poiana nu oferă o informație veridică a situației privind deținerea în proprietate sau folosință de către solicitanții/ beneficiarii de prestații sociale a terenurilor agricole, aflate în intravilanul și extravilanul localității.

Prin urmare echipa de control a identificat **48 cazuri**¹⁰ (or. *Șoldănești – 3, com. Cotiujeii Mari – 3, com. Salcia – 1, com. Climăuții de Jos – 5, com. Vadul-Rașcov – 1, s. Chipeșca – 1, s. Găuzeni – 1, s. Șestaci – 1, s. Olișcani – 22, s. Cușmirca – 8, s. Glinjeni – 1, s. Poiana – 1*) în care certificatele privind deținerea terenurilor agricole eliberate de autoritățile publice locale conțin date eronate/ incomplete privind suprafața terenurilor agricole (*din intravilanul și extravilanul localității*) deținute în proprietate sau în folosință de către membrii familiilor beneficiare de prestații sociale, fapt care a dus la stabilirea și achitarea nejustificată a ajutorului social pentru **13 cazuri** în mărime de **35 727,00 lei**, iar pentru alte **9 cazuri** la neacordarea ajutorului social în mărime deplină, fiind stabilit ajutor social în cuantum mai mic cu **9939,00 lei**.

⁸ Anexă, Tabel nr. 3.6 (3.6.1): Declararea eronată a venitului obținut din compensația pentru serviciile de transport pentru ultimele 12 luni

⁹ Anexă, Tabel nr. 3.6 (3.6.2): Nedeclararea modificărilor intervenite în venitul obținut din compensația pentru serviciile de transport

¹⁰ Anexă, Tabel nr. 4 (4.1): Eliberarea de către APL a certificatelor cu date eronate/ incomplete privind suprafața terenurilor agricole deținute în proprietate/ folosință de către beneficiari

2. *Declararea eronată/incompletă a datelor privind suprafața terenurilor agricole deținute în proprietate/folosință*

Urmare verificărilor efectuate, au fost identificate **66 cazuri**¹¹ (or. *Șoldănești – 5, com. Cotiușeni – 1, com. Salcia – 1, com. Climăușii de Jos – 1, com. Dobrușa – 1, s. Răspopeni – 30, s. Chipeșca – 3, s. Mihuleni – 2, s. Olișcani – 4, s. Cușmirca – 7, s. Glinjeni – 1, s. Cobîlea – 8, s. Pohoarna – 2*) în care familiile beneficiare de prestații sociale, au declarat date eronate/incomplete referitor la deținerea în proprietate/folosință a terenurilor din intravilanul și extravilanul localității, cât și a celor agricole, fapt ce contravine **art. 16, alin. 2** din **Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008**, care prevede: „*Solicitantul este obligat să prezinte informații complete și veridice organului cu drept de stabilire a ajutorului social/ajutorului pentru perioada rece a anului*”.

Pentru 30 cazuri din cele constatate, prezentarea datelor eronate referitor la deținerea în proprietate/ folosință a terenurilor agricole a dus la achitarea nejustificată a ajutorului social în mărime de **89699,00 lei**.

➤ **Completarea eronată a fișei electronice de calcul**

În urma verificării cererilor pentru acordarea ajutorului social au fost constatate **17 cazuri**¹² (or. *Șoldănești – 1, com. Salcia – 1, s. Răspopeni – 4, s. Chipeșca – 1, s. Găuzeni – 1, s. Olișcani – 2, s. Cușmirca – 4, s. Cobîlea – 1, s. Pohoarna – 1, s. Sămășcani – 1*) în care asistenții sociali au completat eronat fișa electronică de calcul, ceea ce denotă o examinare superficială a cererilor la introducerea datelor în fișa electronică de calcul. Conform prevederilor **pct. 13** din **Regulament**: „*Cererea se examinează de persoanele din cadrul structurii teritoriale de asistență socială desemnate să introducă datele în Sistemul Informațional Automatizat „Asistență Socială”*”. Completarea eronată a fișei electronice de calcul a avut impact la corectitudinea calculării cuantumului ajutorului social, pentru 4 cazuri, fiind acordat nejustificat ajutorul social în sumă de **6058,00 lei**, iar pentru alte 4 cazuri, fiind stabilit ajutorul social în cuantum mai mic cu **14060,00 lei**.

2. **În cadrul verificărilor la domiciliu a autenticității informației prezentate în cererile pentru acordarea prestațiilor sociale au fost constatate unele divergențe în datele declarate de către beneficiari la depunerea cererii, după cum urmează:**

➤ **Declararea eronată a componenței familiei**

Ca urmare a verificărilor efectuate, au fost constatate **5 cazuri**¹³ (*s. Răspopeni – 1, s. Glinjeni – 1, s. Cobîlea – 3*) în care familiile beneficiare de ajutor social au indicat în cereri date eronate referitor la componența familiei și anume: nu au fost declarați toți membrii familiei care locuiesc în gospodărie, fapt ce contravine **art. 16, alin. (2)** din **Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008**.

¹¹ Anexă, Tabel nr. 4 (4.2): Prezentarea de către beneficiari a datelor eronate/ incomplete privind suprafața terenurilor agricole deținute în proprietate/ folosință

¹² Anexă, Tabel nr. 5: Completarea eronată a fișei electronice de calcul

¹³ Anexă Tabel nr. 6: Declararea eronată a componenței familiei

Declararea eronată a componenței familiei pentru 3 cazuri a dus la achitarea nejustificată a ajutorului social în mărime de 40990,00 lei.

➤ **Nedeclararea modificărilor intervenite în componența familiei**

Ca urmare a verificărilor efectuate, echipa de control a identificat **2 cazuri**¹⁴ (s. Cobîlea) în care solicitanții nu au declarat modificările intervenite pe parcursul perioadei de plată în componența familiei, încălcând prevederile *pct. 41* din *Regulament*, care stipulează: „*Solicitantul ajutorului social are obligația să comunice în scris reprezentantului structurii teritoriale de asistență socială orice modificare intervenită în informația declarată inițial în cererea de acordare a ajutorului social, în termen de 10 zile de la data la care a intervenit modificarea*”.

➤ **Declararea eronată/ Nedeclararea modificărilor intervenite în circumstanțele familiei referitor la membrii plecați peste hotare:**

În vederea efectuării unei analize mai ample a corectitudinii stabilirii și acordării prestațiilor sociale, Inspectoratul Social de Stat a verificat în baza de date a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră informația privind traversarea hotarului de stat de către membrii familiilor beneficiare de prestații sociale (*indicați în cerere ca fiind plecați peste hotare*) bănuți că, pe parcursul perioadei de plată au fost prezenți în gospodărie. Totodată, au fost supuși verificărilor și membrii familiilor declarați în cereri cu statut de șomer, copil/elev/student, persoanele încadrate în grad de dizabilitate sau care îngrijesc de membru/membrii ai familiei, persoanele care au atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei pentru limita de vârstă, precum și persoanele care realizează venituri provenit din activități de antreprenariat sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților.

Ca urmare interogării bazei de date a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră în **176 cazuri**¹⁵ (or. Șoldănești – 12, com. Cotiușeni Mari – 1, com. Climăuți de Jos – 11, com. Vadul-Rașcov – 1, s. Răspopeni – 52, s. Chipeșca – 11, s. Găuzeni – 1, s. Olișcani – 27, s. Cușmirca – 21, s. Glinjeni – 4, s. Cobîlea – 20, s. Poiana – 5, s. Pohoarna – 1, s. Sămășcani – 1, s. Părcani – 8) au fost constatate divergențe în datele declarate în cererile pentru acordarea ajutorului social și anume:

- au fost constatate **33 cazuri** în care membrii familiei declarați în cerere cu diferite statute ocupaționale precum: „*copil/ elev/ student*”, „*șomeri înregistrați la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă*”, „*îngrijește de membru/ membrii familiei*”, „*persoană care a atins vârsta necesară pentru stabilirea pensiei pentru limita de vârstă*”, „*realizează venit provenit din activități de antreprenariat*”, „*realizează venit provenit din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților*”, pe parcursul perioadei de plată, au traversat frontiera de stat, aflându-se peste hotarele țării pentru perioade mai mari de o lună de zile;
- în **20 cazuri** membrii familiei, declarați în cerere ca fiind plecați „*peste hotare*”, la data depunerii cererii au fost prezenți în familie;

¹⁴ Anexă, Tabel nr. 7: Nedeclararea modificărilor intervenite în componența familiei

¹⁵ Anexă, Tabel nr. 8: Declararea eronată/Nedeclararea modificărilor intervenite în circumstanțele familiei referitor la membrii plecați peste hotare

- în alte 124 cazuri familiile beneficiare de prestații sociale nu au comunicat modificările intervenite pe parcursul perioadei de plată referitor la intrările și ieșirile în/din țară a membrilor incluși în componența familiilor, declarați în cereri ca fiind plecați peste hotare.

Declararea eronată și nedeclararea modificărilor intervenite în componența familiei a dus la achitarea nejustificată a ajutorului social și a ajutorului pentru perioada rece a anului în mărime totală de 1130770,00 lei.

3. Nereguli de procedură admise de către reprezentanții Structurii teritoriale de asistență socială

1. Nereguli de procedură admise la acceptarea și procesarea cererii de către asistentul social - au fost constatate **64 cazuri**¹⁶ (com. Cotiușeni Mari – 1, com. Salcia – 1, com. Climăuții de Jos – 4, com. Alcedar – 1, com. Vadul-Rașcov – 1, s. Răspopeni – 19, s. Chipeșca – 5, s. Mihuleni – 2, s. Șestaci – 2, s. Olișcani – 6, s. Cușmirca – 9, s. Glinjeni – 5, s. Cobîlea – 2, s. Poiana – 2, s. Sămășcani – 1, s. Părcani – 3), în care au fost admise de către asistenții sociali unele abateri în procesul de examinare și acceptare a cererii pentru acordarea ajutorului social și anume:
  - **41 cazuri** în care nu au fost întocmite anchetele sociale în vederea confirmării statutului membrilor familiei declarați în cereri ca „absenți”, contrar prevederilor stipulate în *art. 5 alin. (3) lit. a* din *Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008*, care prevede: „La determinarea dreptului la ajutor social se exclud membrii familiilor care: a) nu locuiesc la adresa la care își au domiciliul, fapt confirmat prin ancheta socială...”.
  - **2 cazuri** în care asistenții sociali nu au verificat autenticitatea datelor la domiciliu, pentru a întocmi anchetele sociale în vederea confirmării faptului că în cadrul gospodăriilor locuiesc două familii, care se întrețin din bugete separate și duc un trai economico – social separat, fapt ce contravine prevederilor *pct. 61* din *Regulament*.
  - **2 cazuri** în care la cererile pentru acordarea ajutorului social nu au fost anexate actele confirmative privind instituirea măsurilor de ocrotire a copiilor minori aflați la îngrijire, fiind încălcate prevederile *pct. 7, lit. d)* din *Regulament*, care prevede: *solicitantul prezintă următoarele acte confirmative: „... d) copia deciziei de plasament în instituție, copia actului privind instituirea măsurilor de ocrotire; ...”*.
  - **13 cazuri** în care la cererile pentru acordarea ajutorului social nu au fost anexate contractele privind luarea în arendă a terenurilor agricole de către familiile beneficiare de prestații sociale, fiind încălcate prevederile *pct. 7, lit. f)* din *Regulament*, care prevede: *solicitantul prezintă următoarele acte confirmative: „... f) copia contractului de arendă a terenurilor și bunurilor agricole, copia contractului de locațiune a locuinței; ...”*.
  - **5 cazuri** în care asistenții sociali nu au verificat concordanța datelor declarate de către solicitanți în cereri cu cele prezentate în baza actelor confirmative anexate la cereri, fiind încălcate prevederile *pct. 8* din *Regulament*, care prevede:

¹⁶ Anexă, Tabel nr. 9 (9.1): Nereguli de procedură admise la acceptarea cererii de către asistentul social

„8) Reprezentantul structurii teritoriale de asistență socială verifică informația indicată și actele anexate la cerere în conformitate cu prevederile pct.7 al prezentului Regulament.”.

- **un caz** în care, în *Declarația de propria răspundere privind terenul agricol deținut în proprietate și/ sau în arendă din extravilanul localităților și veniturile obținute din acesta/ea* nu a fost aplicată semnătura persoanei responsabile din cadrul STAS și nu a fost indicată data semnării Declarației de către membrul familiei.

2. Nereguli admise în procesul de verificare a autenticității datelor declarate de către beneficiari la depunerea cererii – au fost identificate **2 cazuri**¹⁷ (or. *Șoldănești – 1, s. Răspopeni – 1*) de întocmire a anchetelor sociale contrar prevederilor regulamentare, și anume:

- într-**un caz** a fost constatat că verificarea veridicității informației declarate în cererea pentru acordarea ajutorului social a fost efectuată în mod formal. Astfel, datele referitor la componența familiei au fost consemnate în mod eronat în ancheta socială de către membrii comisiei, fiind indicată prezența la domiciliu a unuia din membrii minori, iar ancheta socială fiind contrasemnata din numele solicitantei în timp ce toți membrii familiei erau plecați peste hotare, conform datelor constatate de către echipa de control.
- în **alt caz** ancheta socială a fost întocmită de către o comisie formată doar din reprezentanți ai structurii teritoriale de asistență socială, contrar prevederilor pct. 61 din *Regulament*, care stipulează: „*Structura teritorială de asistență socială creează comisii constituite dintr-un număr impar de membri, nu mai mic de 3 persoane, care includ reprezentanți ai structurii teritoriale de asistență socială, reprezentanți delegați ai autorităților administrației publice locale și reprezentanți ai societății civile. Comisiile verifică, selectiv, la reședința curentă a solicitantului/beneficiarului autenticitatea informației prezentate în cererea pentru acordarea ajutorului social, corectitudinea utilizării ajutorului social și, după caz, întocmesc ancheta socială și/sau raportul de utilizare a ajutorului social.*”.

3. Nereguli de procedură admise în procesul de semnare a acordului de cooperare – Au fost constatate **96 cazuri**,¹⁸ (or. *Șoldănești – 3, com. Salcia – 3, com. Climăuții de Jos – 10, com. Alcedar – 2, com. Vadul-Rașcov – 6, s. Răspopeni – 44, s. Chipeșca – 2, s. Mihuleni – 1, s. Olișcani – 3, s. Cușmirca – 6, s. Glinjeni – 4, s. Cobîlea – 3, s. Poiana – 3, s. Pohoarna – 1, s. Sămășcani – 2, s. Părcani – 3*) în care, de către reprezentanții STAS nu au fost respectate prevederile regulamentare referitor la semnarea acordului de cooperare. Astfel, în unele cazuri acordurile de cooperare sunt semnate doar de către familiile beneficiare de ajutor social, în alte cazuri nu a fost respectat termenul stabilit pentru semnarea acestuia sau nu a fost indicată data semnării acordului de cooperare, contrar Instrucțiunii-cadru referitor la implementarea Acordului de cooperare în cadrul Programului de ajutor social anexat la Ordinul MSMPS nr. 816/1 din 28.06.2018, care stipulează: „*Solicitantul și membrii adulți ai familiei beneficiare de ajutor social sînt obligați să semneze Acordul de cooperare. Semnarea acordului de cooperare se realizează: în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii deciziei, solicitantul și membrii adulți ai familiei semnează Acordul de cooperare.*”.

¹⁷ Anexă, Tabel nr. 9 (9.2): Nereguli de procedură admise în procesul de verificare a autenticității datelor declarate de beneficiar

¹⁸ Anexă, Tabel nr. 9 (9.3): Nereguli de procedură admise în procesul de semnare a acordului de cooperare

4. Lipsa acordului de cooperare – Au fost constatate **72 cazuri**,¹⁹ (or. *Șoldănești* – 5, com. *Cotiujenii Mari* – 8, com. *Alcedar* – 1, s. *Răspopeni* – 6, s. *Chipeșca* – 7, s. *Mihuleni* – 2, s. *Găuzeni* – 1, s. *Șestaci* – 1, s. *Olișcani* – 20, s. *Cușmirca* – 13, s. *Glinjeni* – 1, s. *Cobîlea* – 1, s. *Poiana* – 1, s. *Pohoarna* – 1, s. *Părcani* – 4) în care, lipsește acordul de cooperare, contrar prevederilor **art. 9, alin. (7)** din **Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008**, care prevede: „Beneficiarul de ajutor social semnează un acord de cooperare cu structura teritorială de asistență socială, în condițiile stabilite de Guvern, prin care își asumă responsabilitatea utilizării ajutorului social conform destinației și necesităților prevăzute la **alin. (6)**”.
5. Nereguli admise la semnarea acordului privind prelucrarea datelor cu caracter personal/ lipsa acordului – au fost constatate **26 cazuri**²⁰ (s. *Răspopeni* – 20, s. *Cușmirca* – 4, s. *Cobîlea* – 2) în care, în **20 cazuri** a fost constatată nerespectarea de către STAS a prevederilor regulamentare referitor la semnarea acordului privind prelucrarea datelor cu caracter personal (acordurile au fost semnate doar de familia beneficiară sau nu a fost indicată data semnării acordului), iar în **6 cazuri** a fost constatată lipsa acordului, contrar pct. 5³ din **Regulament**, care prevede: „Solicitarea va fi înregistrată dacă a fost exprimat, în formă scrisă sau electronică, **consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal,...**”.
6. Depășirea termenului de examinare a cererii – în **8 cazuri**²¹ (or. *Șoldănești* – 1, com. *Climăuții de Jos* – 1, s. *Răspopeni* – 2, s. *Mihuleni* – 1, s. *Olișcani* – 2, s. *Cușmirca* – 1) – a fost constatată depășirea termenului de examinare a cererii, fiind încălcate prevederile art. 9, alin.(3) al **Legii nr. 133 din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social** și pct. 17¹ din **Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 1167 din 16.10.2008**.
- Astfel, într-un caz dreptul la ajutor social a fost stabilit în luna următoare celei de depunere a cererii din cauza depășirii termenului de examinare a acesteia, fapt care a dus la lezarea dreptului familiei de a beneficia de ajutor social din luna depunerii cererii.
- În alte **7 cazuri** plata de ajutor social și ajutorului pentru perioada rece a anului a fost achitată familiilor beneficiare cu întârziere, în cumul pentru lunile anterioare, începînd cu luna depunerii cererii. Deși, acest fapt nu a influențat cuantumul plăților achitate, neacordarea la timp a prestațiilor solicitate creează dificultăți, mai cu seamă familiilor pentru care unica sursă de existență este ajutorul social sau ajutorul pentru perioada rece a anului, fiind încălcat dreptul de a primi la timp ajutorul financiar oferit de stat.

4. Erori legate de schimbul de date în Sistemul Informațional Automatizat „Asistență socială”

Ca urmare a verificării și evaluării cererilor pentru acordarea ajutorului social, Inspectoratul Social de Stat a constatat **22 cazuri**²² (or. *Șoldănești* – 1, com. *Cotiujenii Mari* – 1, com. *Salcia* – 3, com. *Alcedar* – 1, com. *Dobrușa* – 2, s. *Răspopeni* – 3, s. *Chipeșca* – 1, s. *Mihuleni* – 1, s. *Găuzeni* – 1,

¹⁹ Anexă, Tabel nr. 9 (9.4): Lipsa acordului de cooperare

²⁰ Anexă, Tabel nr. 9 (9.5): Nereguli admise la semnarea a acordului privind prelucrarea datelor cu caracter personal/ lipsa acordului

²¹ Anexă, Tabel nr. 9 (9.6): Depășirea termenului de examinare a cererii

²² Anexă, Tabel nr.10: Erori legate de Sistemul Informațional Automatizat “Asistență socială”

s. Olișcani – 1, s. Cușmirca – 4, s. Cobîlea – 2, s. Poiana – 1) de erori tehnice de calcul la stabilirea dreptului, cât și a cuantumului ajutorului social. Din cauza schimbului defectuos de date prin intermediul *Sistemul Informațional Automatizat „Asistență Socială”* a fost calculat greșit venitul global mediu lunar al familiei, nefiind luate în calcul indemnizațiile pentru îngrijirea copilului, sau alte tipuri de venituri obținute de membrii familiilor beneficiare de prestații sociale, ceea ce a dus, pentru 16 cazuri, la stabilirea și achitarea nejustificată a ajutorului social în mărime totală de **37547,00 lei**, iar pentru 4 cazuri la neacordarea ajutorului social în mărime deplină, fiind stabilit ajutor social în cuantum mai mic cu **22417,00 lei**.

5. Verificarea respectării prevederilor legale cu privire la antrenarea șomerilor în activități de interes comunitar

Inspectoratul Social de Stat a verificat implementarea prevederilor aduse prin *Legea nr. 297 din 21.12.2017* prin care au fost efectuate modificări și completări la *Legea nr. 133 din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social*, ce țin de activitățile de interes comunitar conduse și controlate de către primar, prestate de șomerii înregistrați la Secția ocuparea forței de muncă, membri ai familiilor beneficiare de ajutor social.

Conform informațiilor acumulate în cadrul misiunii de control a fost constatată nerespectarea de către primarii localităților supuse verificărilor a prevederilor regulamentare privind organizarea și realizarea activităților de interes comunitar.

Realizarea activităților de interes comunitar, sunt desfășurate fără a fi documentat în totalitate procesul de organizare a orelor în folosul comunității. Astfel, se constată următoarele:

- ✓ Primarii nu asigură întocmirea planului anual de acțiuni de interes comunitar, conform prevederilor *art. 15³ alin. (1), lit. a) din Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008*, care stipulează: (1) *Pentru desfășurarea activităților de interes comunitar, primarul asigură: a) întocmirea anuală a unui plan de acțiuni de interes comunitar, aprobat de către consiliul local/municipal, care poate fi revizuit la necesitate... ”;*
- ✓ Registrele de evidență care trebuie să fie completate zilnic înainte de începerea și la finalizarea activității șomerului nu sunt completate sau lipsesc de la unele primării, fapt ce contravine prevederilor *art. 15³, alin. (1), lit. b) din Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008*, precum și prevederilor *pct. 19, subpunctul 5) și 7) din Anexa nr. 11 a Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1167 din 16.10.2008*, care stipulează următoarele: „Pentru desfășurarea activităților de interes comunitar, primarul asigură: ...5) ținerea și păstrarea, timp de 3 ani, a Registrului de evidență a persoanelor care prestează activități de interes comunitar și a numărului de ore efectuate de către acestea;... 7) completarea zilnică a Registrului de evidență a persoanelor care prestează activități de interes comunitar, înainte de începerea și la finalizarea activității șomerului;... ”;
- ✓ Au fost constatată lipsa Acordurilor cu privire la efectuarea activităților de interes comunitar, încheiate între primar și șomer, contrar prevederilor *pct. 17, 18 și 19, subpunctul 8) din Anexa nr. 11 a Regulamentului* sus – menționat.

- ✓ Verificările efectuate denotă că în majoritatea primăriilor nu au fost respectate prevederile care se referă la asigurarea instruirii privind normele de securitate și sănătate în muncă pentru persoanele care prestează activități de interes comunitar.

Astfel, s-a constatat că primarii nu asigură instruirea și informarea zilnică a șomerilor, cu privire la riscurile și pericolele la care pot fi expuși în realizarea activității, inclusiv normele de securitate în muncă, sau, instruirea și informarea șomerilor are loc în lipsa documentării acestui fapt, nefiind completate rubricile corespunzătoare din Registrele de evidență a persoanelor care prestează activități de interes comunitar, contrar prevederilor pct. 19, subpct. 9) din *Anexa nr. 11 a Regulamentului*, care stipulează: *Pentru desfășurarea activităților de interes comunitar, primarul asigură: ... „9) instruirea și informarea zilnică a șomerului, sub semnătura acestuia în Registrul de evidență a persoanelor care prestează activități de interes comunitar, înainte de începerea activității, cu privire la activitatea pe care urmează să o presteze, riscurile și pericolele la care poate fi expus în realizarea activității, inclusiv normele de securitate în muncă; ...”*

- ✓ Nu sunt respectate prevederile art. 15³ alin. (1), lit. d), a *Legii cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008*, care stipulează: *„Pentru desfășurarea activităților de interes comunitar, primarul asigură: ... d) afișarea lunară, la sediul primăriei, a planului de acțiuni de interes local pentru luna în curs, precum și a situației activităților realizate în lunile anterioare”*.
- ✓ Modalitatea de transmitere a listelor semnate a persoanelor care au prestat/refuzat prestarea activităților de interes comunitar nu corespunde cerințelor regulamentare, acestea nefiind transmise lunar către STAS, sau sunt transmise în lipsa semnăturilor, doar pe suport de hârtie sau doar în mod electronic, contrar prevederilor *art. 15³ alin. (2) a Legii cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008* și prevederilor pct. 19, subpct. 13) din *Anexa nr. 11 a Regulamentului*, care stipulează: *„Pentru desfășurarea activităților de interes comunitar, primarul asigură: ... 13) prezentarea lunară, pe suport de hârtie și electronic, pînă la data de 1 a lunii următoare celei de gestiune, structurii teritoriale de asistență socială lista semnată a persoanelor care au prestat/au refuzat prestarea activităților menționate, precum și a celor care au prezentat certificatul confirmativ privind aflarea în concediu medical, certificatul privind confirmarea sarcinii...”*.
- ✓ În unele localități nu sunt respectate în totalitate prevederile *art. 15³ alin. (3) a Legii cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008*, care stipulează: *„Refuzul beneficiarului de a presta activități de interes comunitar este documentat printr-un proces-verbal, întocmit de către primar împreună cu reprezentanții autorității administrației publice locale și ai societății civile, care este transmis către structura teritorială de asistență socială. În termen de 5 zile lucrătoare de la data recepționării procesului verbal de constatare a refuzului, șeful structurii teritoriale de asistență socială avertizează beneficiarul în scris cu privire la încetarea dreptului la ajutor social din motivul refuzului său repetat de a presta activități de interes comunitar.”*. Verificările efectuate denotă că, neîntocmirea proceselor verbale conform procedurii stabilite regulamentar și, respectiv, neinformarea STAS referitor la refuzul beneficiarului de a presta/participa la activități de interes comunitar, are un impact semnificativ la acordarea dreptului la ajutor social pentru familiile care includ în componența sa șomeri care refuză să presteze, la solicitarea primarului, activități de interes comunitar.

6. Evaluarea implementării recomandărilor înaintate de Inspectoratul Social de Stat urmare misiunilor de control efectuate în anii 2019 și 2022

Principalul obiectiv pentru misiunea de control efectuată la Structura teritorială de asistență Socială Șoldănești a fost verificarea aplicării corecte și unitare a legilor și a altor acte normative care reglementează stabilirea și acordarea dreptului la ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului. Astfel, în scopul evaluării modului în care au fost abordate și implementate recomandările înaintate pentru misiunile anterioare efectuate la Direcția asistență socială și protecție a familiei și copilului Șoldănești, precum și impactul acestora, Inspectoratul Social de Stat a analizat nivelul de implementare a recomandărilor înaintate. Analiza efectuată a cuprins perioada anilor 2019 – 2023 și ca urmare a examinării nivelului de implementare a recomandărilor s-a constatat următoarele:

Pentru misiunile efectuate în perioada anilor 2019 și 2022 din totalul de 24 recomandări înaintate în rapoartele de control ce vizează îmbunătățirea managementului per ansamblu a entității inspectate, au fost implementate 18 recomandări (75%), iar 6 recomandări (25%) au fost implementate parțial.

Inspectoratul Social de Stat a înaintat recomandări către structura teritorială de asistență socială privind asigurarea restituirii de la beneficiari a sumei de 734 063,00 lei. De menționat că, în anul 2019 au fost efectuate 2 misiuni de control, fiind verificate 195 cereri, iar în anul 2022 au fost supuse verificării 120 cereri. În total, urmare neregulilor depistate în cadrul misiunilor de control au fost constatate plăți achitate ilegal beneficiarilor de ajutor social în valoare de 792 160,00 lei.

N/o	Misiuni de control	Cereri verificate	Suma neregulilor constatate (lei)	Suma spre restituire (lei)
1.	2019	61	140 622	121 234
2.	2019	134	350 897	327 661
3.	2022	120	300 641	285 168
Total		315	792 160	734 063

Tabel nr. 2 Rezultatele misiunilor de control efectuate în perioada anilor 2019 – 2022 la STAS Șoldănești

În baza informațiilor prezentate de Structura teritorială de asistență socială Șoldănești se constată că a fost asigurată rambursarea sumei de 381 711,00 lei, ceea ce constituie 52,0% din suma înaintată spre restituire (Fig. nr.1).

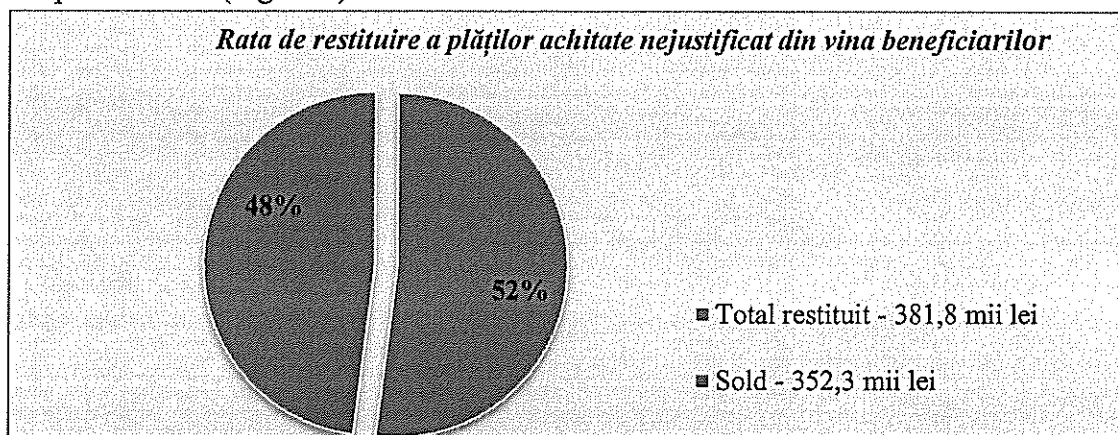

Fig. nr. 1 Rata de restituire a plăților achitate nejustificat beneficiarilor de AS și APRA (constatate în cadrul misiunilor de inspecție desfășurate în anii 2019 și 2022)

Urmare examinării rezultatelor de control s-a constatat că măsurile întreprinse de către factorii decizionali în vederea implementării recomandărilor Inspectoratului Social de Stat nu au fost suficiente pentru eliminarea integrală a deficiențelor constatate în misiunile precedente. Ca rezultat, deficiențele și abaterile de la prevederile legale privind stabilirea și acordarea prestațiilor sociale constatate anterior continuă să persiste pînă în prezent în activitatea STAS Șoldănești și a altor factori de decizie.

Analiza comparată a rezultatelor misiunilor de control din anii 2019 (2 misiuni de control – inopinată și planificată), 2022 și 2024 este expusă în următorul tabel:

N/o	Misiuni de control	Cereri verificate	Cereri cu nereguli	Rata 4/3	Cereri cu nereguli/ impact financiar	Rata 6/4	Suma neregulilor constatate	Suma spre restituire	Rata 9/8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	2019	61	58	95.0%	33	57.0%	140 622	121 234	93.3%
2.	2019	134	133	99.2%	72	54.1%	350 897	327 661	93.4%
3.	2022	120	120	100.0%	82	68.3%	300 641	285 168	94.9%
4.	2024	295	275	93.2%	238	86.5%	1 955 805	1 851 182	94.6%
Total		610	586	96.1%	425	72.9%	2 747 965	2 585 245	94.1%

Tabel nr. 3 Analiza comparată a rezultatelor misiunilor de control efectuate în perioada anilor 2019 – 2024 la STAS Șoldănești

Reieșind din cele menționate, Inspectoratul Social de Stat concluzionează că, deși STAS Șoldănești a întreprins măsuri în vederea implementării recomandărilor înaintate de către Inspectoratul Social de Stat, acestea nu au fost suficiente pentru înlăturarea tuturor carențelor și abaterilor constatate în cadrul misiunilor de control.

IV. Concluzie generală

Neregulile identificate în rezultatul verificării celor 295 cereri pentru acordarea ajutorului social în cadrul misiunii de control la STAS Șoldănești sunt legate nemijlocit de:

- lipsa responsabilității unor beneficiari care au declarat informații eronate/ incomplete sau nu au comunicat modificările intervenite în informația declarată inițial în cererile pentru acordarea ajutorului social;
- nerespectarea de către persoanele responsabile din cadrul STAS Șoldănești a cadrului legislativ-normativ, în procesul de acceptare, verificare și procesare a cererilor pentru acordarea ajutorului social;
- lipsa unei conlucrări constructive cu administrațiile publice locale din raionul Șoldănești;
- eliberarea de către APL a certificatelor cu date eronate privind suprafața terenurilor agricole deținute.

În consecință iregularități constatate au dus la achitarea ilegală din contul mijloacelor bugetului de stat a prestațiilor sociale în sumă totală de 1 955 805,00 lei, dintre care 1 851 182,00 lei vor fi restituiți în conformitate cu prevederile **art. 16 aliniatul (3) din Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008**, care stipulează: „În cazul prezentării unor informații incomplete, greșite sau al neinformării despre schimbările ce au intervenit în structura și cuantumul veniturilor sau în circumstanțele familiei, fapt ce a influențat cuantumul ajutorului social și/sau acordarea dreptului la ajutor pentru perioada rece a anului, beneficiarul restituie întreaga sumă care i-a fost plătită nejustificat”.

V. Recomandări

Agencia Teritorială de Asistență Socială Centru-Est:

1. Va examina prezentul raport de control cu aprobarea unui plan de măsuri privind eficientizarea activității STAS Șoldănești, în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare și va prezenta Inspectoratului Social de Stat, în termen de 30 zile lucrătoare.
2. Va asigura măsuri de instruire și perfecționare a personalului implicat în procesul de acordare și stabilire a dreptului la ajutor social.

STAS Șoldănești:

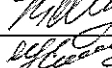
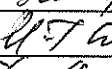
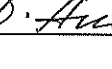
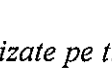
3. Va asigura implementarea recomandărilor expuse în rapoartele individuale de control pentru cererile constatate cu iregularități.
4. Va întreprinde măsuri în vederea restituirii plăților achitate nejustificat în sumă de 1 851 182,00 lei în conformitate cu *art. 16 aliniatul (3) din Legea cu privire la ajutorul social nr. 133 din 13.06.2008.*
5. Va asigura responsabilizarea asistenților sociali și specialistului în administrarea ajutorului social în vederea respectării prevederilor legale la acceptarea, înregistrarea și procesarea cererilor în conformitate cu prevederile *pct. 8 - 17³ din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1167 din 16.10.2008.*
6. Va asigura verificarea informațiilor prezentate pentru stabilirea ajutorului social în conformitate cu prevederile *pct. 60 și 61 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a ajutorului social aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1167 din 16.10.2008.*
7. Va asigura promovarea mesajelor informative cu privire la responsabilitatea beneficiarilor pentru declararea eronată a informației la depunerea cererii pentru acordarea ajutorului social și nedeclararea modificărilor intervenite pe parcursul perioadei de plată.
8. STAS Șoldănești, va asigura o conlucrare eficientă cu autoritățile administrației publice locale în procesul de antrenare a șomerilor la activitățile de interes comunitar, precum și la eliberarea informației în baza certificatelor confirmative, inclusiv privind terenurile agricole din intravilanul și extravilanul localității, deținute de solicitanții de prestații sociale în conformitate cu Codul Funciar și alte acte normative.
9. Va aplica sancțiuni disciplinare responsabililor de comiterea iregularităților menționate în prezentul Raport al misiunii de control din cadrul STAS Șoldănești și va informa Inspectoratul Social de Stat, cu atașarea actelor confirmative privind executarea recomandării date.

10. STAS Șoldănești, va prezenta Inspectoratului Social de Stat, în termen de 30 zile lucrătoare, planul de acțiuni privind măsurile care urmează a fi întreprinse în vederea remedierii neregulilor constatate în cadrul misiunii de control.

Prezentul raport se remite:

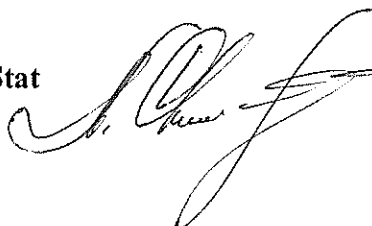
- D-lui **Alexei BUZU**, Ministrul Muncii și Protecției Sociale;
- D-nei **Angela CAZAC**, directoarea Agenției Teritoriale de Asistență Socială Centru-Est;
- D-nei **Victoria PRISACARI**, șefa Structurii Teritoriale de Asistență Socială Șoldănești.

Membrii echipei de control

Funcția deținută	Nume Prenume	Semnătură	Data
Șefa DIPAS	Alina Dașcov		03.09.2024
Inspector principal	Violina Rusu		03.09.2024
Inspector principal	Elena Pleșco		03.09.2024
Inspector principal	Maxim Tabacari		
Inspector superior	Diana Andrușciac		

Anexa: 111 file (*Constatările Inspectoratului Social de Stat divizate pe tipuri de iregularități*)

Directoarea
Inspectoratului Social de Stat

 Angela CHIRILOV